

NOTA VERZAMELUITKERING

Circulaire SiSa 2009

INLEIDING

Aanleiding en doelstelling

De verzameluitkering is geïntroduceerd in art. 15a, 3° lid en art. 16a van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) en is met ingang van 2009 ook daadwerkelijk ingezet. Ondanks dat de wet- en regelgeving hieromtrent al eerder op meerdere momenten is gecommuniceerd met belanghebbenden, ligt het voor de hand om met name voor medeoverheden en hun accountants de verzameluitkering in relatie tot de verantwoording via SiSa en de accountantscontrole hierop nogmaals kort toe te lichten als onderdeel van de Circulaire SiSa 2009.

ONDERDEEL 1: NOTA IN RELATIE TOT WET- EN REGELGEVING EN VOORSCHRIFTEN

De wet- en regelgeving over de verzameluitkering is het uitgangspunt voor deze nota, zijnde onder meer:

- Financiële verhoudingswet (Fvw), art. 15a, 3° lid, art. 16a en art. 17a;
- Ministeriële Regeling Verzameluitkering (Staatscourant 2009, nr.100).

Zowel de Fvw als de Regeling Verzameluitkering zijn integraal opgenomen in de Circulaire SiSa 2009. Zij zijn tevens te raadplegen via www.wetten.nl

ONDERDEEL 2: WAT IS HET EN HOE WERKT HET?

Wat is het?

De verzameluitkering is een bijzondere vorm van een specifieke uitkering. Als een bijdrage van een departement voor een specifieke uitkering aan een gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling (medeoverheid) lager is dan een bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld bedrag, kan dit slechts worden verstrekt als onderdeel van een verzameluitkering (art.15a, 3° lid en art. 16a Fvw). In het Besluit tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 (Stb. 2008, nr. 557) is het grensbedrag voor de verzameluitkering per departement vastgesteld op €10 miljoen (totaal alle medeoverheden) per jaar per beleidsthema.

Van wie afkomstig?

Elk vakdepartement heeft een verzameluitkering op haar begroting (art. 16a, 2° en 3° lid Fvw). De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is belast met de verstrekking, de verlening, de vaststelling en de terugvordering van de verzameluitkeringen van de respectievelijke vakdepartementen (art. 16a, 4° lid Fvw).

Het vakdepartement bepaalt voor welk beleidsthema zij een bijdrage uit de verzameluitkering wil laten verstrekken alsook de verdeling van deze bijdrage aan medeoverheden en geeft dit door aan BZK. Deze beschikt de rijksbijdrage als verzameluitkering aan de medeoverheden. In de beschikking staat expliciet aangegeven van welk departement de verzameluitkering afkomstig is. De beschikking wordt gericht aan het bestuur van de medeoverheid (Gedeputeerde Staten van provincies, College van burgemeester en wethouders van gemeenten, Dagelijks bestuur van gemeenschappelijke regelingen).

De verzameluitkering wordt door BZK in 12 maandelijkse termijnen betaald aan de beschikte medeoverheden. Maandelijks ontvangt de (centrale) financiële afdeling van de medeoverheid een betaalstaat¹ van BZK.

Waarom te besteden?

De door BZK toegekende verzameluitkering van een vakdepartement bestaat uit één of meerdere beleidsthema's (bijvoorbeeld meer groen in de stad). Op grond van art. 16a, 6° lid Fvw hoeft de medeoverheid de uitkering niet specifiek of uitsluitend te besteden aan dit beleidsthema, maar mag het de verzameluitkering besteden aan de bredere doelstellingen van het vakdepartement waarvan de verzameluitkering afkomstig is (bijvoorbeeld Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Deze doelstellingen zijn beschreven als beleidsartikelen in de goedgekeurde begroting van het vakdepartement waarvan de verzameluitkering afkomstig is (de verzameluitkering van LNV voor Groen en de Stad mag dus ook rechtmatig worden besteed voor maatregelen gericht op de landbouw of de voedselkwaliteit). De door de Tweede Kamer goedgekeurde begrotingen van vakdepartementen zijn te raadplegen via <http://rijksbegroting.minfin.nl/>.

ONDERDEEL 3: VERANTWOORDING via de JAARREKENING

Aangezien de verzameluitkering ook een specifieke uitkering is, verloopt de verantwoording hiervan ook via SiSa (art. 4, 1° lid Regeling Verzameluitkering en art. 17a Fvw).

Op grond van art. 16a, 6° lid Fvw verantwoordt de medeoverheid jaarlijks via de SiSa-verantwoordingsbijlage het totaal besteed bedrag per verzameluitkering van het vakdepartement waarvan de verzameluitkering afkomstig is. Voor verzameluitkeringen geldt aldus geen verantwoording per beleidsthema, specifieke doelstelling of prestatieafpraak.

ONDERDEEL 4: CONTROLE OP RECHTMATIGHEID

De jaarrekening inclusief toelichting, waaronder de SiSa-verantwoordingsbijlage voor specifieke uitkeringen (waaronder ook verzameluitkeringen), is het controleobject van de accountant van gemeenten en provincies.

De accountant van een medeoverheid voert haar werkzaamheden uit conform de verwachtingen in de nota "Verwachtingen accountantscontrole". Met andere woorden: voor verzameluitkeringen zijn geen extra of andere werkzaamheden voorgeschreven dan voor andere specifieke uitkeringen.

De verzameluitkering is rechtmatig besteed als het is besteed aan de bredere doelstellingen van het departement (zie ook hierboven).

ONDERDEEL 5: VASTSTELLING

De minister van BZK stelt de verzameluitkeringen op basis van de aangeleverde verantwoordingsinformatie vast op uiterlijk 1 maart van het tweede jaar volgend

¹ Deze betaalstaat is om redenen van efficiëntie onderdeel van de betaalstaat van het provincie- of gemeentefonds. De verzameluitkering zelf is geen onderdeel van het provincie- of gemeentefonds.

op het uitvoeringsjaar. Deze vaststelling geschiedt bij beschikking (artikel 4, Regeling verzameluitkering).

Op grond van art. 4, 2° lid van de Regeling verzameluitkering kan de minister de verstrekte voorschotten voor de omvang van de onderbesteding of niet rechtmatige besteding en/of tekortkoming terug vorderen:

- Als er geen of onjuiste informatie is verstrekt stelt de minister de uitkering vast op nul en wordt het bevoorschotte bedrag teruggevorderd;
- Als uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat een verzameluitkering geheel of gedeeltelijk niet is besteed, vordert de minister terug voor het niet bestede deel;
- Als de accountant van de medeoverheid in het verslag van bevindingen rapporteert dat de gemeente of provincie de middelen van de verzameluitkering(en) (gedeeltelijk) niet rechtmatig heeft besteed, vordert de minister terug voor het niet rechtmatig besteed bedrag. Van niet rechtmatige besteding is sprake als de verzameluitkering niet is besteed binnen de algemene doelstellingen van het ministerie waarvan de verzameluitkering afkomstig is;
- Als de accountant van de medeoverheid in het verslag van bevindingen rapporteert dat het onzeker is of de medeoverheid de middelen van de verzameluitkering(en) geheel of gedeeltelijk rechtmatig heeft besteed, vordert de minister terug voor het bedrag van de onzekerheid.

In de toelichting op de Regeling Verzameluitkering – zoals opgenomen in de Circulaire SiSa 2009 – is een kort voorbeeld opgenomen ter illustratie van de werking, besteding en verantwoording van de verzameluitkering.

